

Sant eller falskt om slaveri då och nu

Den här inledande övningen kan göras i helklass eller individuellt, för att hjälpa dig och dina elever att testa kunskapsnivån inför arbetet med läromedlet Slaveri då och nu. Frågorna väcker också intresse för ämnet.

Frågorna om slaveri då respektive nu lämpar sig att använda var för sig eller blandat beroende på hur du väljer att lägga upp undervisningen.

Gör så här

1. Dela ut frågeformulären.
2. Låt eleverna arbeta enskilt eller i par.
3. Gå igenom frågorna i helklass så att alla får ta del av de korrekta svaren. Om du hellre vill samla in frågeformulären och ge eleverna enskild respons kan du naturligtvis välja detta alternativ.

Testa dig själv: slaveri då

- 1** Att skicka människor från Afrika till den amerikanska kontinenten, den så kallade transatlantiska slavhandeln, var laglig i Europa, även i Sverige, under hundratals år.
- Sant
 Falskt
- 2** Människor packades som boskap i skepp och fraktades från Afrika till den amerikanska kontinenten.
- Sant
 Falskt
- 3** De förslavade barnen fick gå i skola endast för att lära sig det mest grundläggande som att läsa, räkna och skriva.
- Sant
 Falskt
- 4** En slav blev alltid frigiven när hon eller han gick i pension.
- Sant
 Falskt
- 5** Sverige var ett av de första länderna i världen som förbjöd slaveri.
- Sant
 Falskt
- 6** Sverige skickade slavskepp till Afrika och Västindien och byggde ett slavfort i Västafrika redan på 1600-talet.
- Sant
 Falskt
- 7** Svenskproducerat järn spelade en viktig roll i den transatlantiska slavhandeln.
- Sant
 Falskt
- 8** På slavskeppen togs afrikanerna väl om hand så att de skulle vara i gott skick när de såldes vidare.
- Sant
 Falskt
- 9** Sverige hade en koloni i Västindien med frihamn för slavskepp från olika nationer.
- Sant
 Falskt
- 10** Afrikanernas eget motstånd hade stor betydelse för att slaveriet förbjöds.
- Sant
 Falskt

Testa dig själv: slaveri nu

- 1** Slaveri existerar inte i världen i dag.
 Sant
 Falskt
- 2** Enligt FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna är det förbjudet att köpa och sälja människor som slavar eller att hålla dem i slaveri.
 Sant
 Falskt
- 3** Ingen tvingas till slavarbete i Sverige idag.
 Sant
 Falskt
- 4** Skuldslaveri kan gå i arv, så att människor tvingas till slavarbete i generationer för en urgammal skuld.
 Sant
 Falskt
- 5** En del produkter som säljs i Sverige och i svenska butiker, till exempel kaffe, kläder, och gymnastikskor, kan vara tillverkat av slavar.
 Sant
 Falskt
- 6** Den del av människohandeln i världen som handlar om att sälja sexuella tjänster, så kallad trafficking, drabbar omkring fyra miljoner människor varje år.
 Sant
 Falskt
- 7** En tredjedel av dem som tvingas till slavarbete runt om i världen i dag är barn.
 Sant
 Falskt
- 8** Människohandel är den tredje mest lönsamma illegala handeln i världen, efter handel med narkotika och vapen.
 Sant
 Falskt
- 9** För att bekämpa det nutida slaveriet är det allra viktigaste att inte köpa och efterfråga varor och tjänster som levereras av slavarbetare.
 Sant
 Falskt
- 10** Antalet slavarbetare i världen minskar stadigt.
 Sant
 Falskt

Slaveri då

- 1 Sant.** Under det transatlantiska slaveriets dagar var människohandel lagligt och godkänt av stater och politiska makthavare som själva tjänade stora pengar på slavaffärerna.
- 2 Sant.** Minst tolv miljoner människor tillfångatogs och lastades på skepp i afrikanska hamnar för att föras över Atlanten och säljas som slavar i de europeiska kolonierna i Västindien och Amerika. De levde ett liv helt utan grundläggande mänskliga rättigheter.
- 3 Falskt.** De förslavade barnen fick inte gå i skolan. Tvärtom motarbetade slavägarna varje försök av slavarerna att ens lära sig det mest grundläggande som att läsa, räkna och skriva. De var rädda för att det skulle öka deras vilja och förmåga att göra uppror.
- 4 Falskt.** En slav blev aldrig frigiven bara för att hon eller blev så gammal att det inte längre gick att arbeta. Något pensionssystem existerade inte på slavplantagerna.
- 5 Falskt.** Sverige var ett av de sista länderna i världen som förbjöd slaveri. Först den 9 oktober 1847 förklarades slaveriet i Sverige officiellt avskaffat och alla slavar på svenskön Saint Barthélemy blev fria.
- 6 Sant.** Sverige skickade slavskepp till Afrika och Västindien och byggde ett slavfort i Västafrika redan på 1600-talet. Så småningom, 1663, förlorade Sverige kontrollen över sitt slavfort, Carolusborg. Det blev engelsmännens huvudfort i Afrika ända fram till slavhandelns avskaffande.
- 7 Sant.** Svenskproducerat järn användes till allt från slavbojor till redskap, vapen och skeppsbyggen. Under 1700-talet var Sverige världens främsta järnexportör. Storbritannien, som dominerade slavhandeln, var beroende av svenskt järn.
- 8 Falskt.** På slavskeppen levde de förslavade afrikanerna under vidriga förhållanden under däck, där de låg kedjade och tätt packade. Minst en miljon afrikaner förlorade livet under överresan. Många dog av sjukdomar, andra tog sina liv eller dödades när de försökte göra uppror.
- 9 Sant.** Sverige hade en koloni i Västindien med frihamn för slavskepp från olika nationer. Sverige köpte den lilla ön Saint Barthélemy från Frankrike. Redan vid köpet fanns slaveri på ön, men antalet slavar ökade kraftigt under det svenska styret.
- 10 Sant.** Afrikanernas eget motstånd hade stor betydelse för att slaveriet förbjöds. De afrikanska slavarerna slogs för sin överlevnad och frihet i över 200 år innan slaveriet på allvar började ifrågasättas i Europa på 1700-talet.

Slaveri nu

- 1 Falskt.** Slaveri existerar än i dag runt om i världen. FN beräknar att minst tolv miljoner människor i världen lever i slaveri. Många enskilda organisationer menar att det snarare kan handla om 24 miljoner.
- 2 Sant.** Enligt FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna är det förbjudet att köpa och sälja människor som slavar eller att hålla dem i slaveri. I den står att "ingen får hållas i slaveri eller trälldom; slaveri och slavhandel i alla dess former skall vara förbjudna".
- 3 Falskt.** Många människor utnyttjas till slavarbete i Sverige idag. Till exempel förs hundratals unga kvinnor hit från bland annat Estland, Litauen, Ryssland, Polen och andra delar av Östeuropa och tvingas arbeta i sexindustrin. Hälften är barn (under 18 år).
- 4 Sant.** Skuldslaveri är en av de vanligaste formerna av nutida slaveri. Det kan till och med gå i arv, så att människor tvingas till slavarbete i generationer för en urgammal skuld.
- 5 Sant.** En del produkter som säljs i Sverige och i svenska butiker, till exempel kaffe, kläder, och gymnastikskor, kan vara tillverkat av slavar.
- 6 Sant.** Den del av människohandeln i världen som handlar om att sälja sexuella tjänster, så kallad trafficking, drabbar omkring fyra miljoner människor varje år.
- 7 Falskt.** Ungefär hälften av dem som tvingas till slavarbete runt om i världen i dag är barn.
- 8 Sant.** Människohandel är den tredje mest lönsamma illegala handeln i världen, efter handel med narkotika och vapen.
- 9 Sant.** För att bekämpa det nutida slaveriet är det allra viktigaste att inte köpa och efterfråga varor och tjänster som levereras av slavarbetare. Så länge kunder frågar efter exempelvis barnpornografi kommer människohandel och tvångsarbete att finnas kvar.
- 10 Falskt.** Inget tyder på att antalet slavarbetare minskar i världen, tvärtom ökar antalet stadigt.